

Repere conceptuale de modernizare a procesului educațional în învățământul medical postsecundar

A. Manolache, S. Cobileanschi, M. Negrean

Colegiul Național de Medicină și Farmacie, Chișinău

Conceptual Framework of the Modernization of the Educational Process in Post-Secondary Medical Education

Post-secondary medical education is an essential step of medical education in Moldova. The strategy's mission is to integrate youth into an effective system of education, including the initial and further training of specialists in medicine in accordance with the principles of a democratic society as well as the ideas of increasing and strengthening the health services and the health of the nation. This strategy is to modernize the process of post-secondary training in medical education by training medical professionals in accordance with the current and future needs of the medical society. The proposed strategy is compatible with European Union directives from the period 2007 – 2008.

Key words: post-secondary, medical education, health services, modernization.

Концептуальные основы модернизации образовательного процесса в среднем медицинском образовании

Среднее медицинское образование является важной ступенью медицинского образования в Молдове. Стратегия заключается в интеграции молодежи в эффективную систему образования и направлена на укрепление национальной системы здравоохранения и здоровье нации. Цель стратегии состоит в модернизации процесса проектирования послешкольного обучения медицинским наукам в соответствии с текущими и будущими потребностями общества. Стратегия совместима с директивами Европейского Союза 2007 - 2008 г. на предмет признания профессиональной квалификации.

Ключевые слова: медицинское образование, медицинское обслуживание, модернизация

Reformele care se desfășoară în domeniul educației și în medicină înaintază cerințe de schimbare în pregătirea cadrelor medicale postsecundare. Învățământul medical postsecundar tot mai mult se confruntă cu problema modernizării procesului de instruire a cadrelor medicale din veriga medie a sistemului de sănătate, pentru a forma specialiști calificați și prosperi, capabili de a gândi creativ și liber, recunoscuți nu numai pe piața internă a muncii, dar și peste hotare.

Învățământul medical postsecundar este o treaptă indispensabilă a învățământului medical din țară, care formează și asigură sistemul de sănătate din Republica Moldova cu specialiști: felceri, asistenți medicali, moașe, felceri laboranți, asistenți igienisti epidemiologi, laboranți farmaciști și tehnicieni dentari. Specialiștii medicali pregătiți în colegiile de medicină activează în instituțiile medico-sanitare publice de stat și particulare de tip staționar, ambulator și farmacii, acordând asistență medicală atât delegată, cât și autonomă în echipa multidisciplinară.

La etapa contemporană, când societatea necesită reorganizări în învățământ și racordarea la cerințele Uniunii Europene, Colegiul Național de Medicină și Farmacie și Cabinetul Instructiv - Metodic Republican în cadrul Proiectului SES (Germania) a lucrat la elaborarea unei strategii de pregătire a cadrelor medicale, fiind ghidați de experți internaționali ai UE în domeniul învățământului medical.

Misiunea strategiei este de a realiza procesul de integrare a tinerilor într-un sistem viabil de instruire, formare inițială și continuă a specialiștilor în domeniul medicinei în corespundere cu principiile unei societăți democratice, și a ideilor naționale de consolidare a serviciului medical și promovare a sănătății.

Scopul concepției este de a moderniza procesul de instruire în învățământul medical postsecundar, prin formarea specialiștilor medicali cu racordarea sistemului de formare profesională medicală la necesitățile actuale și de perspectivă ale societății medicale. Strategia este compatibilă cu Directivele Uniunii Europene din anii 2007 – 2008 referitor la recunoașterea calificărilor profesionale.

Strategia învățământului medical postsecundar a fost elaborată conform cerințelor cadrului de calificare european, prin coordonarea și racordarea la cerințele procesului de la Copenhaga și Lissabona. În elaborarea actualei strategii s-a ținut cont atât de prevederile Uniunii Europene, privind educația și formarea profesională postsecundară, cât și de cerințele Organizației Mondiale a Sănătății.

Anterior elaborării strategiei au fost studiate experiențele de dezvoltare a învățământului medical vocațional din Germania, Danemarca, Franța, Bulgaria, România, Rusia, Lituania etc.

La elaborarea strategiei au fost identificate necesitățile mediului, în care se desfășoară procesul de învățământ medical al Republicii Moldova, analizându-se aspectele atât din interiorul, cât și din exteriorul sistemului de învățământ, rezultatele evaluării nivelului de realizare a obiectivelor educaționale.

Reieșind din cerințele înaintate de OMS și UE, și ținând cont de specificul învățământului național, propunem:

1. Învățământul postsecundar medical se realizează în colegiu, care activează ca unitate autonomă cu statut de persoană juridică. În cadrul colegiilor pot funcționa și licee profesionale;

2. În colegii sunt admiși la studii absolvenți ai liceelor profesionale și a celor teoretice. Admiterea în colegii se face pe baza de concurs, în condițiile stabilite de Ministerul Educației;

3. Durata studiilor pentru deținătorii diplomelor de bacalaureat profesional și absolvenții liceelor teoretice este de 3 ani;

4. Studiile în colegii finalizează cu susținerea examenelor de absolvire sau a unei lucrări de diplomă și eliberarea diplomei de studii postsecundare medicale, prin care titularul ei obține calificarea de specialist în profilul și specialitatea studiată.

Modernizarea procesului educațional medical postsecundar va cuprinde toate direcțiile/componentele de instruire în colegiu:

- reevaluarea nomenclatorului specialităților și calificărilor;
- elaborarea standardelor noi de calificare;
- actualizarea planurilor de studii cu introducerea disciplinelor noi;
- elaborarea curriculelor;
- redistribuirea orelor instruire teoretică / instruire practică;
- sporirea ponderii instruirii practice de specialitate;
- modernizarea bazei tehnico-didactice și tehnico-materiale;
- consolidarea relațiilor de parteneriat cu instituțiile medicale și farmaciile;
- implementarea metodologiei noi de evaluare etapizată;
- dezvoltarea potențialului didactic;
- modernizarea instruirii continue;
- instituirea unui sistem modern al managementului calității.

Opțăm pentru:

1. Accesul la studii în colegiu, în bază de 11-12 clase;
2. Durata studiilor nu mai mică de 4600 ore;
3. Actualizarea planurilor de studii și completarea lor cu următoarele blocuri de discipline:
 - socio-umane;
 - fundamentale;

- specializate, cu mărirea ponderii orelor destinate pentru îngrijiri și promovare de sănătate, coraportul 30% ore teoretice pentru disciplinele de specialitate și 70% ore pentru îngrijiri;
- corelarea instruirii teoretice/practice 50%: 50% din contul instruirii practice dirijate și practica la patul bolnavului.

4. Redistribuirea responsabilităților în dirijarea instruirii practice (fig. 1);

5. Actualizarea nomenclatorului specialităților și calificărilor (anexa Nr. 1 „Nomenclatorul specialităților și calificărilor”);

6. Implementarea învățământului formativ cu strategii didactice active, interactive, cu obținerea la finalul studiilor inițiale a competențelor profesionale conform standardului calificării, care include cunoștințe, competențe și aptitudini;

7. Racordarea învățământului medical postsecundar la standardele internaționale, cu crearea și experimentarea strategiilor formative de evaluare curentă și sumativă;

8. Evaluarea finală la sfârșitul studiilor în colegiu în trei etape: proba practică, proba scrisă (test), proba orală.

Noua strategie a procesului educațional în colegiul de medicină va oferi posibilitatea, ca viitorii specialiști să poseze nu numai cunoștințe în specialitate, dar și deprinderi practice de îngrijire, comunicare, consiliere, abilități creative și manageriale, care vor permite viitorilor specialiști să se încadreze plener în activități practice profesionale, în promovarea reformelor din domeniul medicinei și farmaciei.

Sistemul de pregătire a cadrelor medicale medii de specialitate, propus în noua concepție, se va axa pe formarea specialiștilor medicali cu studii medii, capabili de a se integra în Sistemul Național de Ocrotire a Sănătății cu posibilitatea de a activa în spațiul european.

Bibliografie

1. Constituția Republicii Moldova.
2. Legea învățământului nr. 547 din 21 iulie, 1995, art. 692. *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 1995;62.
3. Hotărârea Guvernului nr. 611 din 15 mai 2002 „Cu privire la aprobarea Strategiei ocupării forței de muncă în Republica Moldova”, art. 705. *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 2002;66.
4. Hotărârea Guvernului nr. 1334 din 3 decembrie 2004 „Cu privire la aprobarea Concepției de dezvoltare a învățământului secundar profesional”, art. 1580. *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 2004;237.
5. Hotărârea Guvernului nr. 356 din 22 aprilie 2005 „Pentru aprobarea Planului de Acțiuni Republica Moldova - Uniunea Europeană”, art. 412. *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 2005;65.
6. Hotărârea Guvernului nr. 863 din 16 august 2005 „Cu privire la aprobarea Programului de modernizare a sistemului educațional în Republica Moldova”, art. 936. *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 2005;113.
7. Consiliul European, Comisia Europeană (2006): Modernizarea instruirii generale și profesionale: aportul elementar asupra bunăstării și unificării sociale în Europa, raportul comun referitor la progrese în cadrul programului de lucru „Instruire generală și profesională 2010”, din Instrucțiuni Europene (EU ABL) C 79/1 din 01.04.2006, Brüssel.
8. Directivele UE de recunoaștere a calificării profesionale (2005/36/ EG în normativele europene L255/22 din 30.09.2005).

Ala Manolache, director, grad managerial superior
Colegiul Național de Medicină și Farmacie
Chișinău, str. N. Testemițanu, 28
Tel.: 733490
E-mail: cancelarie@cnmf.md

Recepționat 16.04.2010

CORELAREA TEORIE – PRACTICĂ ȘI ROLUL PROFESORULUI

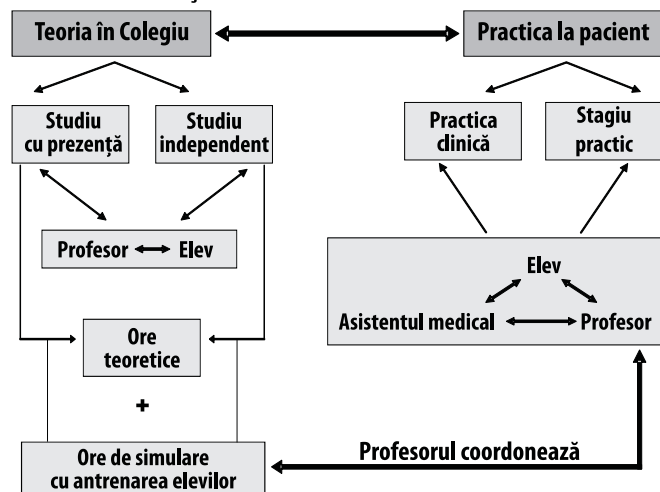

Fig. 1. Corelarea teorie – practică și rolul profesorului.